

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Eucharisria nobis prodest, prout est Sacramentum nouæ legis. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

CAPVT SECVNDVM.

Eucharistia nobis prodest, prout est Sacramentum nouæ legis.

Secundo prodest spiritui nostro SS. Eucharistia, in quantum est Sacramentum nouæ Legis, secundum communem raritatem aliis Sacramentis nouæ Legis, quæ ritè suscepta produciunt in anima immediatè varios spirituales effectus, tanquam causæ secundariæ, & instrumenta diuinæ potentia & bonitatis. Et quoniam multi, qui hæc legunt, Theologiæ non dederunt operam, commemorabo breuiter quæ Theologi solius differunt, de effectis Sacramentorum nouæ Legis. Erunt enim hæc vsui ad cognoscendum erga nos Dei liberalitatem, & ad magni faciendam, & ideo frequentandam piè ac religiosè susceptionem Sacramentorum.

Primò ergo Sacramenta nouæ Legis ritè suscepta, non tantum significant, vt solùm significabant Sacramenta Legis veteris omnia, sed verè ex opere operato, vt loquuntur Theologi, vel physice, vt docent aliqui Theologi; vel saltem moraliter, produciunt gratiam sanctificantem in anima. Quod est dogma Fidei definitum à Concilio Florentino & Tridentino. Quam quidem gratiam produciunt, vel primam omnino, si suscipiantur à peccato mortali coinquinatis (vt Baptismus & penitentia conferre solent) vel augmentum præcedentis gratiæ, vt fit in iustis ad Sacramenta ritè accedentibus, & quidem præstantiore modo augent gratiam, quam alia nouæ Legis Sacramenta. Nam, vt benè docet Cardinalis de Lugo de Sacram. Euchar. disp. I. sect. 2. n. 7. Licet omnia Sacramenta re ipsa augeant gratiam, si inueniant subiectum gratum: hic tamen effectus augendi gratiam, est proprius Eucharistia in sensu formali, hoc est, per se, & ex vi propria significationis. Nam baptisimus, per se potius tendit ad generationem spiritualem, vt constat: Penitentia item ex se significat reconciliationem & remissionem peccati. Extrema vniuerso tendit ad perfectam sanitatem à reliquiis peccatorum. Ordo ad rectum Ordinis vsu: sicut Matrimonium ad dandas vires, quibus eius onera laudabiliter portentur: Confirmatio ad dandas vires & robur ad fidei confessionem. Quare non primariò sed secundariò respiciunt gratiam in ordine ad proprios singulorum fines. At verò Eucharistia, quæ est cibus anima per se, & ex vi propria significationis ordinatur ad augendam substantiam vite spiritualis, sicut cibus materialis ordinatur ad augendam vitam & substantiam corporis: respicit ergo immediatè & per se ipsum augmentum gratiæ, quod nulli ex aliis Sacramentis conuenit. Quanquam per accidens, etiam primam gratiam produciat Eucharistia, si quis peccator, bonâ Fide, non putans se esse in peccato mortali, sed in gratia, & ad peccatum mortale non

habens affectum, & præmissò dolore ac detest. S. Th. statione omnium peccatorum, existimans se esse. P. q. 7. d. 3. & q. 7. d. 2. a. 4. d. 1. Theologi communiter, & B. Laurentius Iulianus docens hoc Sacramentum, à peccatis mundare, impium iustificare. Meritò ergo S. Theodorus Studita Christum vocat, *scelerum nostrorum placamentum*. Et B. Laurentius Iulianus. *Reparari & alij ait in homine per eius sumptionem quicquid vitiorum eo citius impulsu collapsum est. Est enim Corpus Domini in fructu mantibus recuperanda salutis antidotum, prostratis erectionis auxilium*. Ideò meritò B. Apollonius Abbas in vitis Patrum celebris, *monerat, vt (si fieri posset) quotidie Monachi communicarent mysteria*. *Christi, ne forte à qui se longe facit ab his, longe fiat à Deo*. Addebat autem his, quod etiam remissio peccatorum per hæc credentibus datur. *Cara Christi, inquit S. Ildorus Pelusiota, nunc à nobis editur, vitiorumq; remissionem asserit*. Et S. Epiphanius episc. ad Ioan. p. 44. Hierosol. sacrificium offerre dicebat esse, *precipuum salutem Christianorum*. Quod etiam alia Sacramenta nouæ Legis, eodem modo ea suscipientibus præstare docet S. Thomas. Meritò etiam Iulius Papa in cap. *Cum omne crimen, de consecrat. dist. 2. Omne, inquit, crimen atque peccatum oblati Dei sacrificiis deletur*. Quocirca meritò S. Ignatius M. vocat Eucharistiam *Pharmacum immortalitatis, mortis antidotum, vitamq; in Deo concilians per Iesum Christum, medicamentum purgans vitia, & omnia pellens mala*. Et S. Greg. l. 4. dial. c. 38. *Hæc singulariter victima ab æterno interitui animam saluat, quæ illam nobis mortem vniuersi per mysterium reparat*. Et S. Iustin. Mart. quæst. 44. ad Orthodox. carbonem quem vidit Isaias, pollutis labiis suis ad motum purgandarum sordium causâ, significationem aut habuisse carnis Domine, conscientiam, eâ descendens, ab omni impietate purgantis. Meritò ergo S. Angustinus ait, *Christum fecisse egrotis, de se ipso medicamentum*. Immo mirabilis res est, quod Christus Dominus S. Brigittæ dixit ad propositam quæstionem: *An populus qui audiebat Missas, & recipiebat Sacramenta à non ordinato & se esse Sacerdotem fingente, sit damnatus aut mortaliter peccabat? Spondeo, inquit tibi, quod nequaquam damnatus est, sed fides audientium saluauit eos, quia credebant eum ab Episcopo ordinatum, & me esse in manibus eius in altari*. Credo dictum, quod saluauit eos, ne peccarent sic suscipiendo Sacramenta, nam prodesse eis Missa non potuit, in qua Christi Domini Corpus non fuit, nequam erant idololatæ. Quidquid autem sit de productione primæ gratiæ, quam negant aliqui, certissimum est, primam augeri in iustis per Sacramenta ritè suscepta, & quidè ita, vt hunc effectum non impediant etiam peccata venialia, cum quibus antea commissis, & nondum ex anima deletis, homo venit ad suscipiendum Eucharistiæ Sacramentum, quod delet etiam illa, quæ committit in ipsa susceptione

ceptione Sacramenti, vt docet S. Thomas a. Et Scotus b. Et idem sentunt frequentius Theologi, Sotus, Corduba, Victoria, Vasquez, Henriquez Valentia, Suarez, Tanner & Marsilius, quicquid dicat in contrarium Caietanus q. 79. a. 1. afferens non solum propter veniale peccatum, sed etiam propter actualem quamlibet distractionem impediri augmentum gratiae in Eucharistia susceptione. Quem effectum etiam ad alia Sacramenta extendit Petrus Sotus lect. 9. de Sacramentis in genere. Hinc patet Eucharistiam dum suscipitur, producere gratiam sanctificantem, seu augere productam. Idem autem dicendum est, de productione vel augmento virtutum omnium infusarum, & doctorum Spiritus sancti de quibus infra dicitur; producere, inquam, seu augere gratiam, meliore modo, quam producat vel augetur in iusto, per bona opera supernaturalia, quae facit. Si enim iustus bonum aliquod opus operando, peccet venialiter, & illo peccato & operis illius finis vel modus operandi inficiatur, non meretur tunc propter opus illud bonum vllum augmentum gratiae: at si Eucharistiam suscipiendo aliquis in ipsa sumptione peccet venialiter v.g. communicando ob vanam gloriam, recipit nihilominus effectum Eucharistiae & augmentum gratiae. Quod ita verum est, vt Tanner loco citato num. 63. dicat & probet, ne quidem actualem deuotionem & attentionem requirit, ad consequendum augmentum gratiae, in susceptione Eucharistiae, sed tantum ad consequendam actualem refectionem spiritualis dulcedinis, vt ait S. Thomas loc. cit.

Secundo, per Eucharistiam ritè susceptam, vti & per alia Sacramenta nouae Legis, praeter gratiam sanctificantem, producuntur in anima vel augentur virtutum Theologicarum tres habitus supernaturales, Fidei, Spei & Charitatis.

Tertio, producuntur similiter omnes alij habitus supernaturales, virtutum infusarum, qui vocantur morales, & sunt distincti à virtutibus naturalibus acquisitis, qui crescunt in homine, & effectiue producuntur à similibus actibus bonis, quos elicit homo operando ob honestatem naturalem apprehensam lumine naturalis rationis, in obiecto aliquo honesto & bono, honestate cognitionem naturalem non excedente. Tales habitus infusi Virtutum moralium sunt habitus, religionis, fortitudinis, prudentiae, iustitiae, temperantiae, sobrietatis, humilitatis, obedientiae, castitatis, paupertatis, poenitentiae, dilectionis proximi, patientiae, studiositatis &c.

Merito ergo exclamat B. Maria Magdalena de Pazzis. Animam suscepta Eucharistia posse dicere, Consummatum est: quia in hoc caelesti cibo omnia bona continentur: quia Christus in a Lanciij Opusc. Tom. 2.

nima producit omnes virtutes & dona & gratias, aded vt nihil plus desiderare possit, quia in eo sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae Dei.

Quarto, per Eucharistiam & alia Sacramenta producuntur septem dona Spiritus Sancti, quae enumerantur ab Esaia, scilicet, Sapientia, Intellectus, Scientia, Consilium, Fortitudo, Pietas, Timor Domini. Et idem infunduntur à Deo, inquit S. Thomas, vt homo per ea tanquam perfectiones quasdam, & tanquam per habitus quosdam disponatur & perficiatur ad promptè obediendum Spiritui S. & bene sequendum instinctum Spiritus S. Suntque distincta prorsus ab alijs habitibus virtutum infusarum, quemadmodum (licet id neget Scotus) ostendit S. Thomas, loc. cit. dicens ea excludi ex anima, si excludatur caritas, & hac adueniente aduenire omnia. Cum ergo magnae sint efficaciae haec dona Spiritus S. & suos effectus miros in anima producant, vt fuse prosequitur S. Gregorius, maximoperè confert SS. Eucharistia ad magnum in vita Spirituali profectum.

Quinto, SS. Eucharistia, vt Sacramentum nouae legis, prodest ad vitae spiritualis profectum, quia delet peccata venialia, cum quibus iustus antea commissis accedit ad Eucharistiam eamque suscipit sine affectu ad illa, etiam si suscipiendo Eucharistiam noua venialia committeret in ipsa eius susceptione. Ita docet cum alijs Theologis S. Thomas. Et Concilium Tridentinum hoc Sacramentum ait esse antidotum, quo liberamur à culpis quotidianis. Sanguis Christi, inquit Deus Pater S. Catharinae Senensi, est veluti salubre balneum ad abluendas tuas & aliorum iniquitates. Et S. Thomas Opusculo 54. capite 24. ait, virtute corporis Christi fideles incomparabiliter à macula peccatorum emundari. Et Fulgositus Carnanensis Epistol. 1. ait, Deum prouidisse nobis sacrificij placabilis expiamenta aduersus quotidianos vitae nostrae lapsus. Panis iste substantialis, ad totius hominis vitam salutemq; proficit, inquit S. Cyprianus, simul medicamentum & holocaustum, ad sanandas infirmitates, & purgandas iniquitates existens: haec sunt nostrae infirmitates. Corpus autem Christi in Eucharistia appellatur apud S. Brigitt. à Deipara, fortissimum & suauissimum emplastrum, de quo citius conualescunt infirmi. Verbum paternum, inquit Clemens Alexandrinus, solum est humanarum aegritudinum Peonius medicus, & sanctus agrote anima incantator. Et infra: medetur animae, praecipis, donisq; ac gratis. Sed praecipis quidem & monitus id facere differt (quia inquit Gentianus Heruetus, praecipis non fit tam prompta curatio propter eorum qui audiunt vel tarditatem vel peruersitatem; sed prompta & expedita est, quae fit per dona curatio, vt cum subito remittuntur peccata) donis autem & gra-

Ita docet cum alijs Theologis S. Thomas. Et Concilium Tridentinum hoc Sacramentum ait esse antidotum, quo liberamur à culpis quotidianis. Sanguis Christi, inquit Deus Pater S. Catharinae Senensi, est veluti salubre balneum ad abluendas tuas & aliorum iniquitates. Et S. Thomas Opusculo 54. capite 24. ait, virtute corporis Christi fideles incomparabiliter à macula peccatorum emundari. Et Fulgositus Carnanensis Epistol. 1. ait, Deum prouidisse nobis sacrificij placabilis expiamenta aduersus quotidianos vitae nostrae lapsus. Panis iste substantialis, ad totius hominis vitam salutemq; proficit, inquit S. Cyprianus, simul medicamentum & holocaustum, ad sanandas infirmitates, & purgandas iniquitates existens: haec sunt nostrae infirmitates. Corpus autem Christi in Eucharistia appellatur apud S. Brigitt. à Deipara, fortissimum & suauissimum emplastrum, de quo citius conualescunt infirmi. Verbum paternum, inquit Clemens Alexandrinus, solum est humanarum aegritudinum Peonius medicus, & sanctus agrote anima incantator. Et infra: medetur animae, praecipis, donisq; ac gratis. Sed praecipis quidem & monitus id facere differt (quia inquit Gentianus Heruetus, praecipis non fit tam prompta curatio propter eorum qui audiunt vel tarditatem vel peruersitatem; sed prompta & expedita est, quae fit per dona curatio, vt cum subito remittuntur peccata) donis autem & gra-

Ita docet cum alijs Theologis S. Thomas. Et Concilium Tridentinum hoc Sacramentum ait esse antidotum, quo liberamur à culpis quotidianis. Sanguis Christi, inquit Deus Pater S. Catharinae Senensi, est veluti salubre balneum ad abluendas tuas & aliorum iniquitates. Et S. Thomas Opusculo 54. capite 24. ait, virtute corporis Christi fideles incomparabiliter à macula peccatorum emundari. Et Fulgositus Carnanensis Epistol. 1. ait, Deum prouidisse nobis sacrificij placabilis expiamenta aduersus quotidianos vitae nostrae lapsus. Panis iste substantialis, ad totius hominis vitam salutemq; proficit, inquit S. Cyprianus, simul medicamentum & holocaustum, ad sanandas infirmitates, & purgandas iniquitates existens: haec sunt nostrae infirmitates. Corpus autem Christi in Eucharistia appellatur apud S. Brigitt. à Deipara, fortissimum & suauissimum emplastrum, de quo citius conualescunt infirmi. Verbum paternum, inquit Clemens Alexandrinus, solum est humanarum aegritudinum Peonius medicus, & sanctus agrote anima incantator. Et infra: medetur animae, praecipis, donisq; ac gratis. Sed praecipis quidem & monitus id facere differt (quia inquit Gentianus Heruetus, praecipis non fit tam prompta curatio propter eorum qui audiunt vel tarditatem vel peruersitatem; sed prompta & expedita est, quae fit per dona curatio, vt cum subito remittuntur peccata) donis autem & gra-

Ita docet cum alijs Theologis S. Thomas. Et Concilium Tridentinum hoc Sacramentum ait esse antidotum, quo liberamur à culpis quotidianis. Sanguis Christi, inquit Deus Pater S. Catharinae Senensi, est veluti salubre balneum ad abluendas tuas & aliorum iniquitates. Et S. Thomas Opusculo 54. capite 24. ait, virtute corporis Christi fideles incomparabiliter à macula peccatorum emundari. Et Fulgositus Carnanensis Epistol. 1. ait, Deum prouidisse nobis sacrificij placabilis expiamenta aduersus quotidianos vitae nostrae lapsus. Panis iste substantialis, ad totius hominis vitam salutemq; proficit, inquit S. Cyprianus, simul medicamentum & holocaustum, ad sanandas infirmitates, & purgandas iniquitates existens: haec sunt nostrae infirmitates. Corpus autem Christi in Eucharistia appellatur apud S. Brigitt. à Deipara, fortissimum & suauissimum emplastrum, de quo citius conualescunt infirmi. Verbum paternum, inquit Clemens Alexandrinus, solum est humanarum aegritudinum Peonius medicus, & sanctus agrote anima incantator. Et infra: medetur animae, praecipis, donisq; ac gratis. Sed praecipis quidem & monitus id facere differt (quia inquit Gentianus Heruetus, praecipis non fit tam prompta curatio propter eorum qui audiunt vel tarditatem vel peruersitatem; sed prompta & expedita est, quae fit per dona curatio, vt cum subito remittuntur peccata) donis autem & gra-

de Sacr.

ep. 29. ad
Aprum.
primâ.1.2. Reu.
S. Brig.
cap. 1.
f. 1. de co-
na Dom.3. p. q. 79.
a. 4.f. 3. p. q.
79. disp.
63. sect.
10. §. Sed
quæres.
Vide pœ-
nit. q. 87.
a. 3. n. 7.
Th. 3. p. q.
79. a. 4.
B. 4. d. 12.
par. 2. a. 1.
q. 3. Pet.Soto lect.
10. de Eu-
char.11.
3. p. q. 87.
a. 1. ad 1.

12.

3. p. q. 79.
a. 5.Trid. c.
22. c. 1. &
can. 3.
2. par. vit.
cap. 13.

13.

tius diues; dimittuntur sibi peccata tua, nobis dicit peccatoribus. Et Innocentius III. per Eucharistia Sacramentum eripit nos Deus à voluntate peccandi. Nam Eucharistia si dignè sumatur, à malo liberat, in bono confirmat, venialia delet, mortalia cauet. Christi habitatio, inquit S. Paulinus, peccatum foras mittit, & pulsi serpentis exilium est. Imò etli peccent mali cam sumendo, tamen Christus quærenti Diabolo, cur malos admittat ad sui perceptionem? respondit, Ex eo quòd possunt hoc corpore meo sumpto, si volunt, personaliter mutare voluntatem & conuerii. S. Bernardus ait: Hoc Sacramentum, minuit sensum in minimis, & in grauioribus tollit omnino consensum. Si quis vestrum non tam sapè modo, nec tam acerbos sentit iracundia motus, inuidia, luxuria, aut ceterorum huiusmodi, gratias agat corpori & sanguini Domini: quoniam virtus Sacramenti operatur in eo. Quomodo autem remittat, explicat S. Thomas: Hoc Sacramentum peccata venialia remittit, & quoad rationem Sacramenti, vt Sacramentum est, & quoad rem Sacramenti, scilicet quoad caritatem, non solum quoad habitum, sed etiam quoad actum, qui in eo excitatur, & per quem ea soluntur. Porro vt Eucharistia sumentis eam, peccata venialia remittit, nihil aliud opus est, vt ait Saarius & Vasquez, nisi vt sumens sit in statu gratiæ, & non habeat affectum ad illud peccatum quod remitti vult. Alij tamen, cum S. Thoma & S. Bonaventura aiunt per Eucharistiam peccata venialia remitti, per adiunctam attritionem, vel excitando feruorem caritatis, & actum caritatis. Et hoc certius est.

Magna autem hæc est SS. Eucharistiæ vtilitas ad spiritualem profectum, quia hunc peccata venialia valdè impediunt, vt experientia probamus, & docent Sancti cum S. Thoma, vt ostendi in Opusculo de gradibus & indiciis profectus.

Secundò, Eucharistia vt Sacramentum, abolet pœnas temporales iusti, in hac vitâ vel in purgatorio luendas, non quidem omnes, nec ex opere operato (vt culpas) sed iuxta quantitatem deuotionis & feruoris cum quo offertur vel suscipitur, vt docet cum Theologis S. Thomas. Animus autem obligatione pœnarum affectus, non est ita aptus ad diuina dona percipienda, sicut ab illa liber: quia qui ab illis liber est, est magis acceptus oculi Dei, ideoque si in tali statu moreretur, statim & immediatè talis iustus admitteretur ad cœlum ad beatificam Dei visionem.

Neque tantùm communicantes liberat, & sacrum celebrantes ab obligatione pœnarum, sed etiam eorum animas, pro quibus sacrum vel communio nostra offertur, vt docet S. Ecclesia verbis, & suâ praxi; & in quodam raptu intellexit diuinitus B. Maria Magdalena de Pazzis.

Septimò, Eucharistia prodest vt Sacramentum ad vitæ Spirituales profectum, quia propriam

quandam gratiam Sacramentalem à supradictis effectibus diuersam producit seu causat. Ita cum Theologis omnibus docet S. Thomas, Quæ gratiæ Sacramentales in singulis Sacramentis diuersæ sunt, vt & fines diuersi, ad quos à Sacramentis dantur. Vnde Concilium Florentinum ait, per Baptismum nos renasci spiritualiter, per Confirmationem robotari in fide, nutriti per Eucharistiam, per Ordinem gubernari Ecclesiam, & multiplicari Spiritualiter, per Matrimonium corporaliter augeti.

Porro has gratias Sacramentales meliores Theologi docent esse idem essentialiter cum gratia iustificante, sed accidentaliter differre, vt ordinem ad peccatum aliquem effectum, & ad diuersa auxilia gratiæ quæ superaddunt, postea danda homini intuitu illius ad consequendum finem proprium Sacramenti, ad quæ talis gratia per tale Sacramentum collata fuit, vt docet S. Thomas, docens gratiam Sacramentalem addere super gratiam communiter dictam, & super virtutes & dona, quoddam diuinum auxilium ad consequendum Sacramenti finem. Et ad primum ait: In gratia virtutum & donorum sufficienter perfici essentiam & potentias animæ, quantum ad generalem Ordinationem actuum animæ: sed quantum ad quosdam speciales effectus, qui requiruntur in vita Christiana, requiri Sacramentalem gratiam. Tunc autem in actu secundo dari gratias Sacramentales, prout significant auxilia specialia, docent Theologi, quando est tempus opportunum, ad exercendum actum, ob quem dantur, & tunc dantur infallibiliter, si pro eo tempore homo obicem non ponat. Quàm latè autem pateat efficacia Sanctissimæ Eucharistiæ ad producidos suos effectus in anima, docet S. Thomas, Effectum, inquit, quem Passio Christi fecit in mundo, hoc sacramentum facit in homine. Pondera hoc. Meritò ergo S. Ambrosius ait: Vt nullus horror crucioris sit, (vti fuit in Cruce, dum Christus pendendo & moriendo nos redimeret) pretium tamen operetur Redemptionis. Vnde apparet, quàm mirabilis sit efficacia SS. Eucharistiæ, ad exitium in nobis vitæ Spirituales profectum, & cum quanta dispositione sit à nobis hoc Sacramentum suscipiendum, vt plus vigoris ex eo in animam nostram deriuetur. Quamuis enim Sacramenta æqualem effectum producant in subiecto æquè disposito, maiorem tamen in eo, qui est magis dispositus, vt communiter docent Theologi cum Suario 3. par. qu. 62. a. 4. disp. 7. §. 5. & colligitur ex Concilio Tridentino, di-

cent, nos iustificari, iustitiam in nobis recipientes, vnusquisque suam secundam mensuram quam Spiritus S. paritur, singulis prout vult, & secundum propriam vnusquisque dispositionem, & cooperationem. Dispositiones sunt, præuia confessio peccatorum mortalium necessaria sub peccato mortali. Finis bonus in suscipienda SS. Eucharistia, reuerentia & Sacramenti adoratio, attentio, deuotio per

actus virtutum demonstrata ante Communionem,relata ad bene communicandum, & cum Communionē ipsa continuata, præsertim pium desiderium Eucharistiæ, de quo infra dicitur numero 61. Hæc autem maior dispositio, & cooperatio, potissimum consistit, ex sententia Suarez & aliorum vitæ spiritualis Magistrorum, in actuali devotione suscipientis Sacramentum, quæ muatur moraliter à maiori gratia habituali qua est is, qui Sacramentum suscipit, in quantum gratia præexistens, facit actualem dispositionem maioris valoris & dignitatis. Sicut enim æqualis valoris donum, magis gratum est Regi, si offeratur à personâ magis ei carâ, ita & Deo magis grata est illa susceptio Sacramenti, & magis prodest suscipienti, si is sit magis Deo carus antea, cæteris paribus. Conemur ergo esse Deo quàm carissimi, & quam deuotissimè accedamus ad SS. Eucharistiã, vt per eam valdè proficiamus.

Quandò, Eucharistia vt Sacramentum præseruat eam suscipientes, à peccatis mortalibus, vt ait Concilium Tridentinum. Præseruat autem ab illis iustos, hisce modis, vt docet Cardinalis de Lugo.

Primò, quatenus confert abundantem gratiam gratum facientem, vnde S. Ioannes Chrysostomus, Sanguis, inquit, Christi quamprimùm accipit animam irrigat, vt quadam magnâ imbuit, & nobilitatem animæ, quam semper irrigat, & nutrit, languescere non sinit.

Secundò, quatenus virtute huius Sacramenti anima spiritali dulcedine delectatur, & quodammodo inebriatur, sicque minus sensibilis ad tentationes.

Tertiò, quatenus hoc Sacramentum fugat demones, qui concupiscências inordinatas, ad peccatum mortale trahentes, solent excitare Sic S. Chrysostomus, Hic Sanguis, inquit, Demones procul pellit, qui cum Dominicum Sanguinem in nobis videm, in fugam vertuntur. Quæ de re infra nu. 46. plura dicentur.

Quartò, quatenus qui recipit hoc Sacramentum accipit speciale lumen à Deo, quo lumine mediante præui motus ac tentationes minuuntur & sopiuntur. Vnde S. Damascenus monet, vt lumine ignitam Eucharistiæ carbonem sumamus, vt illuminet corda nostra, & participatione diuini ignis igniatur & deificemur. Et S. Vincen-tius ait, hunc cibum sanare intellectum, contra errores & fallas opiniones; voluntatem contra mala desideria; memoriam contra obliuionem beneficiorum Dei, sanare os ad vitanda mendacia &c.

Quintò, fit hæc præseruatio diminuendo fomitem, & impediendo, vel debilitando motus carnis, excitandoque cõtrarios. Sedat, inquit Cyrellus, scilicet membra nostrorum legem pietatem corroborat, perturbaciones animi extinguit.

Sextò, fit hæc præseruatio mediantibus bonis

inspiracionibus, & affectibus, quibus excitamur ad non peccandum, qui pij affectus & auxilia; intuitu & ex vi huius Sacramenti conferuntur à Deo.

Septimò, præseruationem hanc ipsa realis & intima Christi Humanitatis & Diuinitatis præsentia, quam adfert sacra Communio, arcet peccata; non quidem infallibiliter, quia liberam electionem voluntati nostræ relinquit.

CAPVT TERTIVM.

Eucharistia prodest, prout in se continet Deum & Hominem Christum Iesum.

Tertio, prodest nobis SS. Eucharistiæ susceptio, ad spiritualis vitæ profectum, non tantum vt est opus bonum, non tantum vt est Sacramentum, de quo nunc diximus, sed vt est tale Sacramentum, quia in se intrinsecè continet, & nobis dat ipsum fontem primarium omnis gratiæ & profectus spiritualis (quod alia Sacramenta non habent) siquidem Deum ipsum nobis dat per concomitantiam, dando corpus & sanguinem Christi Deo vnitum. Caro, inquit Tertullianus, corpore & sanguine Christi vestitur, vt & anima Deo saginetur. Quali Deo: respondet S. Leo, Cuius natura est bonitas, cuius opus misericordia. Tali Deo, quem S. Dionysius Areopagita appellat, fonteam Deitatem, ob effusam liberalitatem in communicandis suis donis. Tali Deo, qui, vt ait S. Chrysostomus, Benignus est, & quem admodum parturiens cupit eniti factum, ita & ille cupit effundere misericordiam. Cum qua Dei Incarnati susceptione, quemadmodum Deus dixit S. Catharinæ Senensi, vt sigillo cera bene disposita impresso sublato, remanet effigies eius in cerâ sic in animâ bene dispositâ, remanet effigies gratiæ meæ, virtute ipsius Venerandi Sacramenti; quia videlicet remanet in eo calor ignita caritatis meæ, quæ Spiritus sanctus est. Ibi quoque remanet vniuersi filij mei sapientia, vt videat atque cognoscat ipsius virtutis meæ doctrinam. Hæc ergo sapientia in magnâ fortitudine remanet participando fortitudinem potentia meæ, quæ fortificat animam contra mundum, & aduersarium, atque propriam passionem sensitiuam. Meritò ergo S. Fulbertus Episcopus Carnotensis, Eucharistiã nominat, Incarnata Deitatis, vitale pulmentum, vinum non à sordido cultore calcatum, sed de corculari crucis expressum, Et B. Laurentius Iustinianus, de inst. & reg. Prælat. c. 21. pabulum sanctitatis, immolationem pietatis. Quid mirum est, si tam præiosa & efficax res ad eò animæ nostræ proficit. Nam vt dicebat Noster P. Baltasar Alvarez: Si animorum nostrorum vita sufficiens est sibi & corpori cui vnitur, eiusque partibus omnibus, etiam minimi digiti vngulæ, & minimo pilo; quantò magis vita Christi, quæ est vita Dei, sufficiat sibi & animæ, ad quam in hoc Sacra-

19.
1. de resur.
carn. c. 8.
S. r. de Na-
tiuit.
c. 4. diu.
nomin.
or. de B.
Philog.
in dial.
c. 112.
epist. 1.
Vic c. 6.
p. 72-73.

